

SAMENVATTING VAN HET ONDERZOEK

“Voorstellen voor een beter evenwicht tussen grensoverschrijdende tewerkstelling en sociale bescherming” is onderzoeksproject binnen de vakgroep Sociaal Recht van Gentse Rechtsfaculteit over de impact en toename van de deloyale concurrentie door buitenlandse ondernemingen op Belgisch grondgebied, met bijzondere nadruk op detacheringsfraude en oneigenlijk gebruik van het vrij verkeer door EU-ondernemingen. De detachering is een vorm van grensoverschrijdende tewerkstelling die sedert enkele jaren het debat over deloyale concurrentie overheerst door het exponentieel groeiend aantal misbruiken dat ermee gepaard gaat. Deze misbruiken betreffen voornamelijk omzeiling van de beschermende arbeidswetgeving van de lidstaat van ontvangst, vaak samengaan met andere vormen van sociale fraude, bijvoorbeeld op het vlak van de sociale zekerheid. Op het terrein worden de bevoegde inspectiediensten vooral geconfronteerd met talloze problemen inzake controle op de naleving, een gebrek aan informatieverstrekking over de toepasselijke wetgeving en moeilijkheden inzake administratieve samenwerking. De invloed van de uitbreiding van de EU naar Centraal- en Oost-Europa en de rol van (malafide) detacheringsbureaus worden in het bijzonder doorgelicht. Voor ‘derdelanders’ en de meeste nieuwe EER-onderdanen geldt, behoudens de versoepeling voor knelpuntberoepen, echter nog steeds het beperkende nationale stelsel inzake verblijf, arbeidskaart en arbeidsvergunning bij rechtstreekse indienstneming, waaronder de nood aan omzeiling zich nog meer stelt.

Om de impact en toename van het fenomeen in te schatten, zal op de eerste plaats gebruik gemaakt worden van de bestaande gegevensbestanden van de FOD WASO en van andere informatie die de Federale Overheid kan ter beschikking stellen. Om een regionale en sectorale benadering te verzekeren, worden interviewrondes georganiseerd met verantwoordelijken van de arbeidsinspectiediensten en hoorzittingen met vertegenwoordigers van de sociale partners. Zij zullen erop gericht zijn de deloyale concurrentie op nationaal vlak in kaart te brengen, een vergelijking van resultaten mogelijk te maken en de betrokkenen actief te laten meedenken over de uitwerking van oplossingen voor bepaalde problemen. Om specifiek rekening te houden met de bewegingen van werknemers vooraleer zij op de Belgische arbeidsmarkt terechtkomen, worden in een case-study twee belangrijke punten op hun traject van naderbij onderzocht. Een niet-Belgische partner zal de situatie onderzoeken in Polen, een in het debat vaak genoemd “typisch” land van herkomst. Daarnaast zal een Nederlandse expert de invloed van malafide detacheringsbureaus onderzoeken. De resultaten van de interviewrondes en de case-study zullen in een basisrapport worden verwerkt. Het resultaat van deze samensmelting wordt het eindverslag waarin adviezen voor te nemen maatregelen zullen worden geformuleerd. Een hoge graad van betrokkenheid van belanghebbende partijen wordt gegarandeerd door rondetafelgesprekken.

De eindresultaten zullen niet alleen concrete voorstellen tot wijziging van relevante regelgeving inhouden, maar zullen ook de situatie op het terrein pogen te ondersteunen door “guidelines” en “best practices” inzake administratieve praktijken te formuleren. Waar mogelijk, zullen beide in de best bruikbare vorm worden aangeleverd, bijvoorbeeld als amendementsvoorstellen of een ‘gids voor administratieve praktijken’.

CONTACT: Filip Van Overmeiren
Onderzoeker
Vakgroep Sociaal Recht, Universiteit Gent
Tel. 09/264.67.27 en GSM 0486/90.11.98
E-mail: filip.vanovermeiren@ugent.be